

ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓI GYÜLEKEZET
HETILAPJA – V. ÉVFOLYAM – 20. SZÁM, 2012. MÁJ. 20.

Kedves Testvérek!

Milyen rövid ez a felszólítás, és milyen fontos része is a keresztyén szóhasználatnak a megtérés fogalma. De talán éppen ezért érdemes vele foglalkozni, arra szálni egy prédikációt, hogy az ember átgondolja a megtérés fogalmával kapcsolatos gondolatait, esetleg saját helyzetét is a megtérés útján.

Nagyon ritkán szoktam konkrét szövegmagyarázattal élni a prédikációim alkalmával, amikor egy-egy szónak vagy fogalomnak szeretnék a végére járni, most

mint eddig. De még kényszeríteni sem lehet senkit ennek a felismerésére. Hátat fordítani az addiginak nem könnyű, mégis elengedhetetlen. Azt kell mondanom, ennek a felismerése máris meghaladja az ember erejét, és el kell ismerni: a megtérés Isten ajándéka.

Az Újszövetség megtérés-fogalma a megtérés egy másik nagyon fontos aspektusára világít rá: az itt használt fogalmat, ha szó szerint lefordítom, egy olyan fogalmat kapok, miszerint a gondolkodásomat alávetem valaminek, vagy valakinek. Ez sem könnyű, egy

„Térjete meg...”

Mt 3,2

azonban a mai ige jellege megköveteli, hogy innen kezdjem. A Biblia két fogalmat használ a megtérésre. Az Ószövetség egy olyan igét használ, ami más szövegösszefüggésben azt jelenti: visszafordulni az úton. Ebből a szemszögből is meg lehet közelíteni a kérdést, hiszen erről is szó van. Visszafordulni egy útról, amelyen mentem és amely helytelen volt. A megtérésnek ez egy nagyon fontos aspektusára is rávilágít: az embernek magának kell felismerni, hogy neki szüksége van a megtérésre, mert más erre nem ébresztheti rá, nem ismerheti fel annak a szükségességét, hogy meg kell fordulnia és mást kell tennie,

kicsit magyarázza is az ószövetségi fogalom jelentésvilágát. Ahhoz ugyanis, hogy megforduljak egy úton, ahhoz be kell lássam, hogy az a Valaki, aki elindít az addigi utamon visszafelé, nagyobb nálam. Így lesz a két fogalom egésszé, így lesz e két része a megtérésnek egy teljes gondolatkörre.

Érdekes kérdést vet fel a hallgatóság: többségében vallásos zsidók voltak, akik közül talán sokan tagjai is voltak valamely vallásos pártnak is. Ők magukat egyáltalán nem úgy tartották számon, mint akiknek a megtérésre valami nagy szüksége van, sokkal inkább úgy, mint olyan embereket, akikhez a többi-

eknek, lehetőleg még a nem zsidóknak is alkalmazkodniuk kell.

Az a tény, hogy őszierintük a megtérésnek éppen ők voltak a kulcsai, máris felveti a következő kérdést: Kihez is kell megtérnem, és hogyan működik a megtérés az emberek közötti kapcsolat vagy kapcsolatok dimenziójában. Sokan indulnak el a megtérés útján, de úgyszintén sokan esnek a következő csapdába: nem Istenhez térnek meg, hanem emberhez, nevezetesen általában ahhoz, akitől a megtérésre való felhívást kaptuk. Keresztelő János ebben nagyon bölcs volt: nem engedte, hogy hozzá térjenek meg, hanem megmutatta a helyes utat arra nézve, hogy kihez is kell megtérni. Saját tapasztalatom szerint ez is szerves része a megtérésnek, vagyis, hogy az ember szembenéz azzal, hogy neki Istenre van szüksége, és nem valamelyik emberre. Ettől függetlenül persze még nagyon hasznos és szükséges egy idősebb testvér, olyan valaki, akivel lehet beszélni lelki, hitbéli kérdésekről, aki esetleg megmutatja a helyes utat.

Másik hiba, melybe az ember beleeshet, hogy nem is egy emberhez, hanem egy szervezethez, gyülekezethez, közösséghez tér meg. Az ottani normák lesznek számára a követendők, függetlenül attól, hogy azok mennyire állnak összhangban a Biblia tanításaival. Persze minden közösség azt állítja, hogy az ő tanításai összhangban állnak, de ez még messze nincs így. A másik probléma, hogy a közösségeket is emberek alkotják, tehát lényegében ugyanazokat lehet alkalmazni, melyeket az emberhez való megtérésnél leírtam. Tehát mindenkép-

pen Istenhez kell megtérni. Az Istenhez való megtérés két dolog miatt nehezebb, mint megtérni egy emberhez: egyrészt Istent nem látjuk, és nem olyan módon válaszol nekünk, ahogy mi azt megszoktuk. Nem beszédben, hangokban, hanem sokkal inkább az Ő Igéjében és életünk eseményeiben. Az ilyen válasz sokszor nehezebben érthető, de áldottabb is. A másik dolog, ami nehezíti az Istenhez való megtérést, az az Isten tökéletes volta. Nekem olyan valakivel kell szóba állnom, aki nemcsak, hogy nem bűnös, mint jómagam, de ismer is, és nem csak engem ismer, de életem egész útját is, múltat, jövőt, jelent. A megtérés a Szentlélek ajándéka, Ő tesz erre a csodára képessé. Amikor már kilépek abból a kis koordináta-rendszerből, melyet a saját elmém lehetővé tesz, és elfogadom Istent, az a megtérés első fontos lépése. Sokszor vetődik fel a kérdés egyesek részéről, hogy hányszor kell megtérni. A válasz egyszerű: egyszer. Egyszer kell kimondani, hogy én Jézust akarom követni, és számomra Ő az út, az igazság és az élet. De persze szükség van arra, hogy minden nap el tudjam fogadni, hogy Isten kegyelméből élek, és ma is bünt követtem el. Ez azonban már nem az a nagy és igazi megtérés, inkább egyfajta korrekció, egyfajta átgondolása az addiginak. A kettőt nem szabad összekeverni, mert nem felcserélhető. Könyörödjünk Istenhez, hogy a minél többen megismerhessék ma is a megtérés csodáját.

Ámen!

(Elhangzott 2012. január 8-án)

...a Csémi Szilárddal és párjával, Ildikóval készült riport folytatása...

– **Prágai látogatások során a Motol-i temetőben megkoszorúztátok gróf Esterházy János sírját. Részt vettetek az 1848-as megemlékezésen is. Hogy éreztétek magatokat Prágában? Milyen érzéseitek voltak a megemlékezések során? Milyen érzéssel távoztok Prágából?**

– Gyönyörű ez a város, mi felvidéki magyarok számos szállal kötődünk ide. Már a régmúltban is, de sokszor ma is fontos dolgok színhelye ez a város. Örülünk, hogy a prágai magyarság még megvan, ünnepeket is szerveznek. Nagy öröm és köszönet volt számunkra a Ti helyismeretetek, vendéglátástok is, ill. hogy sokszor hallottunk a turisták között is magyar szót a más nyelvek forrágában. **Az érzéseink viszont kicsit felemások.** Sima mezei turistaszemmel látszik, hogy az ittenieknek fontos a turizmus, jó alaposan ki is használják. Viszont **a sok magyar turista ellenére (akik már jó pár éve rendszeresen jönnek) sajnos sehol nem láttunk magyar nyelvű szóróanyagot, útmutatót, még ott sem, ahol pedig 10-12 más nyelven is kiírják az információkat, elkészítik a szórólapokat.** Nem tudjuk, ez most a magyar turisták igénytelenségének vagy a helyiek hiányának rójam fel. Talán mindkettőnek. Szerintünk **a prágai/csehországi magyar közösségek legalább egy rendszeresen frissülő magyar portált üzemeltethetnének**

és fenntarthatnának a nem szervezett utazásokon keresztül jövő társaiknak. Szerintünk a műemlékek, városrészek leírásai, történelmi megvannak magyarul is, csak össze kellene gyűjteni egy helyre. Rövidebb és az érdeklődőknek részletesebb, hosszabb leírásokkal, fényképekkel, részletesebb térképekkel, térképrészletekkel. Rámutatva a magyar kötődésű helyekre, jótanácsokkal ellátni az idelátogatókat, segítségnyújtási és információkerési lehetőséggel. Találtunk ugyan egy-két ilyen magánkezdeményezést, de átütő jellegűt sehol.

Gróf Esterházy János sírjának felkeresése számunkra megtisztelés volt. Felvidéki magyar cserkészként, cserkészvezetőként igyekszünk emlékének minél rendszeresebben minél több helyszínét felkeresni. Ezt a lehetőséget most sem hagyhattuk ki. Örülünk, hogy síremléke rendezett, kitakarított – valószínűleg az egy héttel azelőtti hivatalos ünnepségnek köszönhetően is. **A Rákóczi emléktáblánál szervezett ünnepség is szép volt.** Személy szerint hiányoltam a kulturális betétet, de **jó volt látni, hogy a Diákhálózatnak és a helyi Ady Endre Diákklubnak köszönhetően sok fiatal is részt vett az ünnepségen.** Még Szilárd unokatestvéreivel is sikerült találkozunk. Másrészt kicsit szomorú volt, hogy **a helyi szervezők szinte mind nyugdíjasok voltak, az ott tanulókat kivéve más fiatal nem lehetett látni, ill. ők is inkább magukkal voltak elfoglalva, nem nagyon elegyedtek velünk szóba.** Fel is tettük magunknak a kérdést, vajon ezeknek az embereknek a gyermekei, unokái tudnak-e még ma-

Koszorúzás a Kisoldalon

gyarul? De hangosan nem tartottuk illőnek megkérdezni, így továbbra is nyitott számunkra ez a kérdés.

– *Hogy látjátok a prágai magyarság sorsát? Hallottatok rólunk korábban is? Milyennek tűnik kívülről nézve a csehországi/prágai magyarság?*

– Előző válaszukban már céloztunk rá, hogy **nem igazán látjuk az élő, többgenerációs magyar közösséget**. Ennek lehet az is az oka, hogy csak pár napot töltöttünk itt, nem tudtuk személyesen, a magunk bőrén is megtapasztalni azokat a dolgokat, amelyekről barátainktól, Csehországban (Prágában és Brünnben) tanuló ismerőseinktől, cserkészeinktől hallottunk. Tőlük azt hallottuk, s **részben tapasztaltuk is, hogy több magyar közösség próbál bizonyos értékek mentén működni Csehországban**. Vannak az évtizedekkel ezelőtt betelepített vagy betelepült magyarok, akik

megpróbálták egy klubba tömörülni, létrehozva a Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetségét. Ez állítólag egy viszonylag zártkörű, mára inkább már csak idősekből álló szervezet. A magyar kultúra ápolását pár rendezvénnyel – megemlékezések, versmondó versenyek, magyar napok szervezése – próbálják ápolni, mára inkább kevesebb, mint több sikerrel.

Nem tudnak – sokak szerint nem is akarnak – új tagokat, különösen a fiatalabb generációt megszólítani. Vannak a diákklubok, amik fiatalosak, aktívak, sok maguknak szervezett programmal, de ennél nem több. A legtöbben csak ideiglenesen vannak a tanulmányaik idejére Csehországban, a legtöbben ugrodészának használják a nyugati munkahelyre, a többi hazatér szülőföldjére. Minden második, harmadik hétvégén hazamennek. Pont ezért nem nagyon akarnak gyökeret verni, nincs miért, mi okból. Ők alkalomszerűen, általában a nemzeti ünnepekkor együttműködnek az előzőleg említett szervezettel. **S végül vannak a rendszerváltás óta Csehországba áttelepülő magyarok, akik főleg a megélhetés miatt telepednek le először ideiglenesen, de a legtöbbször aztán véglegesen kinnmaradnak, itt alakítják ki életüket. Ők lehetnének szerintünk az itteni magyarság folyamatos kovászai, utánpótlása, sajnos ez tudtunkkal nincs így. A nem-**

zetiségüket feláldozzák a megélhetés oltárán, s ott sem használják ki egyéniségüket, sajátosságaikat, ahol erre mód lenne, mert az kényelmetlen, azért tenni kell, áldozatokat kell hozni. Mert sokkal egyszerűbb a legközelebbi óvodába, iskolába adni a gyermeket, mint létrehozni és fenntartani egy magyar óvodát/kisiskolát, akár csak heti szinten. Ahol meg működik, ott azt sem használják ki. Mennyivel egyszerűbb a gyereket a cseh tévé elé betenni, mint vele magyarul beszélgetni legalább akkor, mikor az otthon van. Mit szól a környezet, hogy fog érvényesülni. **Mennyivel egyszerűbb a cseh szomszédokkal, a cseh munkatársakkal összejárni, mint felkutatni és összefogni a legközelebbi magyar szomszédokkal, kis magyar szigeteket kialakítani.** És félre ne értsd – nem mi akarjuk megmondani a tutit Révkomáromból, sőt senkit nem tudunk emiatt hibáztatni, csak kérdéssre válaszolva elmondjuk, amit hallottunk, tapasztaltunk eddig és most itt Prágában. Fogalmunk nincs arról, ha az itt élők helyében lennénk, mi mit csinálnánk. Lehet hogy nem ezt, lehet hogy még rosszabb lenne a helyzet. Nem ismerjük a körülményeket, a lehetőségeket, a döntési helyzeteket, amelyekkel az itt élők nap mint nap szembesülnek. Mint az előbb is elmonduk: **mi örülünk, ha itt élő magyarokkal tudunk találkozni.**

– **Mit üzennétek az itteni magyarságnak?**

– **Ne hagyják a mindennapok küzdelmeinek** (munkahely, család eltartása, a rohanó világ követelései, közeleb-

bi iskola stb.) **feláldozni önmagukat. Küzdjenek a nemzetiségükért, merjenek megállni és átgondolni helyzetüket, merjenek mérlegelni, mit akarnak elérni két-öt-tíz év múlva saját életükben.** Gondolják át, **akarnak-e magyarul (is) beszélő és gondolkodó unokát, aki továbbviszik értékeiket, hagyományaikat.** És itt elsősorban a legszűkebb családi hagyományokra, értékekre gondoltunk. Mert ha igen, akkor álljanak ki és vívják meg a harcukat a környezettel, az elfásultsággal, önmagukkal. Szánjanak arra is időt, hogy a családban magyarságot csepegtetnek nap mint nap az ott felnövő generációkba, **legyenek egymás példaképei a magyarság megtartásában és a mindennapi nevelésben.** Fogjanak össze és szánjanak időt, energiát, pénzt egy magyar óvoda, egy élő magyar internetes portál, egy élő magyar közösség kialakítására, fenntartására, különös tekintettel a fiatalok magyarságra nevelésére. **Hiszen a nyugati szórvány más részein, különösen az emigrációban vagy északkeleten a lengyel kisebbségi léteknél az elrettentő példák mellett annyi jó és hosszú ideje rendszerben működő példája van a magyarságra (ill. lengyellé) nevelésnek, a magyar (lengyel) közösség gyarapításának.** Csak át kell venni, s a sajátos helyzetre igazítani azokat a módszereket. Minden a fejben dől el. Ehhez „csak” akarat, elszántság, önfeláldozás kell – a közösség minél több tagjától, mert önmagában mindez nem megy – a többi jön majd magától.

Különben csak nosztalgizáló és foko-

zatosan elhaló magyar közösséget lehet fenntartani, ami fokozatosan beleolvad a többségi nemzetbe. Ezt is lehet, de ez nagyon szomorú.

– *Beszélgetéseink során sokszor szóba került a magyarság megmaradásának kérdése. Tudtok arról, hogy a prágai magyar szülők „Iglíce” nevű egyesületének köszönhetően van hetente egyszeri alkalommal működő magyar óvoda/iskola? Meg lehet szerintetek maradni magyarnak magyar iskola nélkül?*

– Elvileg meg, de gyakorlatilag nagyon nehéz, majdhogynem lehetetlen feladat egy egyedülálló családnak ezt véghezvinnie. A már említett tapasztalatok szerint a magyarságnevelés akkor áll biztos talajon, ha legalább három lábra tud támaszkodni:

1. Család – otthon magyar környezetben az ember számára legfontosabbakkal a közös magyarság megélése,

2. Óvoda/Iskola – minél kisebb kortól minél tovább magyar környezetben nevelni, legalább heti egyszeri pár órás alkalommal – lásd a nyugati magyarság hétvégi magyar iskoláit,

3. Szabadidős közösségi lét – valamilyen magyar egyesületben, egyházközségben rendszeresen magyar környezetben átélni minél több szabadidős elfoglaltságot.

A többségi nemzet dolgait az ilyen szórványban élés úgyis meghozza. **A gyermek úgy tud igazából érvényesülni, ha erős gyökerekkel rendelkezik** – még ha az más is, mint a többségi nemzeté. Ha erős gyökerekkel rendelkezik, **biztos kiindulása, táplálása van, amire tud építeni akár más nyelven is.**

– *Segíthetne a megmaradásban a cserkészlet?*

– **Nem is keveset.** A magyar cserkészlet mindig is arra törekedett – a tömbmagyarságban és a szórványban egyaránt –, hogy a család, iskola és egyház szerves partnere legyen a nevelésben. Programunk a heti kiscsoportos közösségi nevelésre épül, ahogy a beszélgetés elején már bemutattuk.

– *Miként tudnátok támogatni egy esetleges prágai cserkészcsapatot?*

– Szakirodalommal, módszertan átadásával, a képzéseinken és programjainkon való részvétellel, folyamatos kommunikációval, útmutatóval, konzultációkkal. Amit nem tudunk adni, az a helyi közösség önkéntes vezetői, akiket – ha lesznek – viszont fel tudunk készíteni erre a felelősségteljes feladatra. Esetleg érdemes lenne felkutatni a Prágában vagy környékén lakó egykori tagjainkat, ill. bevonni majd az itt tanulókat is.

– *Szerintetek lehetne számítani a Prágában tanuló/dolgozó cserkészekkel is? Hány itt élő/itt tanuló cserkészből tudtok?*

– Komoly szándék esetén mindenképp be lehet őket vonni bizonyos szintig az aktív cserkésznevelésbe, de a háttér munkákba – szervezés, források biztosítása stb. – mindenképp. Azt, hogy konkrétan Prágában mennyi magyar cserkészvezető van, nem tudom, de Csehországban összességében a mi szövetségünkben min. 10 fő, de lehet hogy jóval több is itt tanul.

– *Egy honlapon ezt találtam a cserkészetéről: „A cserkészet vallásos, politikamentes, önnevelő mozgalom”. Milyen a kapcsolatokat az egyházakkal? Milyennek látjátok az egyház és a cserkészet viszonyát? Mi a különbség szerintetek egy gyermek- vagy ifjúsági misszió és a cserkészet között?*

– **A cserkészet a hitéltre épül, bár vannak még kereső tagjaink is, hisz senkit nem utasítunk el, amennyiben önként vállalja a cserkészéssel járó kötelezettségeket. Mindenhol igyekszünk szorosan együttműködni az egyházakkal, azok képviselőivel, egyházközségeivel, hiszen kölcsönösen tudunk egymásnak mit nyújtani, egymást segíteni. Ugyanakkor mi a hitéleti nevelést számos más tudásanyaggal adjuk át a ráknbizottaknak, a személyes példaadás és a folyamatos élménypedagógia szerint. Mi a teljes embert szeretnénk nevelni, nemcsak a hitéleti tudását. Emiatt mi általában nem is megyünk bele a hitéleti kérdésekben olyan mélységekbe, mint egy misszió vagy más hitnevelés. Szervesen kiegészítik, kiegészíthetik egymást. Már csak**

azért is, mert a cserkészet az ökumené alapján nevel, és tagjaitól az önnevelés részeként követeli meg saját felekezete szerinti hitéletet.

– *Prága erősen szórványmagyarságának számít. Van tapasztalatotok hasonló kaliberű, máshol élő kisebbséggel?*

– Mint említettem, a nyugati szórványban erős a magyar cserkészet, számos példát tudnak felsorolni a magyar szórvány minden gondjára, örömére. **A kisebbségben élő lengyel cserkészeket keresztül megismertük a lengyel szórványok életét is, nagyon hasonló gondokkal küzdenek, mint mi, magyarok.** És vannak személyes tapasztalataink odahaza is, hiszen cserkészcsoportaink egy része közel van a nyelvhatárhoz, s erős magyar szórványban élnek a szlovákok között.

– *Találkozunk még Prágában?*

– Reményeink szerint igen, legalábbis rajtunk nem fog állni.

A riport 2012. márciusában készült.

-paulus-

IMAÓRA GYÜLEKEZETÜNKÉRT

SZERDA ESTÉNKÉNT, 20.00-TÓL. ADD TOVÁBB!

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Istentisztelet (IT):

Vasárnap 17.00 órától. (Prága 1, Klimentská 18, 3. em. gyülekezeti terem.)

Úrvacsora: május 27-én (pünkösdvásárnap).

Vasárnapi iskola: az istentisztelet alatt, a fenti címen. A következő foglalkozások témája a lap alján olvasható.

Konfirmációi felkészítés: érdeklődni a lelkésznel lehet.

Házi IT, házi úrvacsora, lelkigondozói

beszélgetés: a gyülekezet lelkészével egyeztetendő.

A lelkész elérhetőségei: Éles György, cím: Třeboradická 45, Prága 8 – Kobylisy, telefon: +420-776-387179, e-mail: eles.gyorgy@gmail.com.

Énekkari próbák: kedden 18.30-tól, Nemzetiségek Háza, magyar kisebbség irodája (Vocelova 3, Prága 2).

Pilzen: A következő istentisztelet helyszíne és időpontja egyelőre ismeretlen.

Brünn: A következő istentisztelet időpontja egyelőre ismeretlen. Cím: Radlická 8. („Krokodilos ház”).

Egyéb információ: www.reformata.cz

GYÜLEKEZETÜNK ÉLETÉBŐL

– „A SzRKE Zsinati Tanácsa május 5-i ülésén tárgyalta gyülekezetünk helyzetéről és egyházunk bejegyzéséről a Cseh Köztársaságban, és a következő ZST-103/2012-es számú határozatot hozta: **A ZsT kezdeményezi a Református Keresztyén Egyház bejegyeztetését a Cseh Köztársaságban.** A bejegyeztetéshez szükséges aláírásgyűjtés érdekében **felveszi a Csehtestvér Egyház jogászával a kapcsolatot,** illetve lefelben kéri az egyházunkban szolgáló lelkészeket, hogy **gyűjtsék a Csehországba elszármazott reformátusok elérhetőségeit.** A ZsT megbízza a **jogi bizottságot, tegyen javaslatot a Csehországban bejegyzett református egyház betagolására egyháztestünkbe.** Testvéri szeretettel Fazekas László püspök megbízása alapján Molnár Sándor zsinati főtanácsos”

VASÁRNAPI ISKOLA

Május 20.:

(16.) A pásztorfiú és az óriás (I. Sámuel 16-17) az eredetileg tervezett „Anna kisbabája” (I. Sámuel 1-6) helyett

Május 27.:

(17.) Dávid és a király fia (I. Sámuel 18-31)

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓI GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felelős szerkesztők: Hlavács Pál, Simon Sz. Krisztina, Hlavács Brocko Tünde, Dienes Kornélia.

Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): uzenet@reformata.cz

Banki kapcsolat: 7190131205/4000, **Számlanév:** Dienes Kornélia (Mađ. ref. sbor)

IBAN CZ7040000000007190131205, BIC (=SWIFT) SOLACZPP